

Propostes per al Pacte per Barcelona

Taula Sectorial sobre Model Urbà. Ajuntament de Barcelona

En el marc de la Taula Sectorial sobre Model Urbà de l'Ajuntament de Barcelona, el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya vol posar l'accent en determinades qüestions clau per al futur de les ciutats, indispensables per millorar la qualitat de vida de les persones i lluitar contra l'emergència climàtica. A continuació es presenten els principals blocs per fer possible el canvi que la ciutat necessita:

UNA MIRADA GLOBAL

- Treballar per aconseguir els **Objectius per al Desenvolupament Sostenible**, traslladats a través de l'Assemblea Urbana de Catalunya i el Pacte Nacional per a la Renovació Urbana.
- Incorporar la **innovació** i les **TIC** tant en la diagnòstic, com en la gestió urbanística i l'edificació.
- Fomentar les **polítiques supramunicipals** per millorar l'eficiència i eficàcia.
- Entendre Barcelona com a ciutat global que ha de liderar i vertebrar l'Àrea Metropolitana
- Innovar en la **gestió administrativa**, acompanyada de la simplificació en les gestions.
- Teixir ponts de col·laboració entre els sectors públic-privat-comunitari-recerca per dur a terme les actuacions.
- La perspectiva de gènere ha de ser transversal a totes les polítiques i ordenances.
- Els criteris de sostenibilitat i d'impuls a l'economia circular han de formar part de ser els fonaments de totes les mesures.

- Les estratègies urbanes han d'ultrapassar els períodes legislatius i preveure amplis períodes de temps.
- Apostar pels professionals de l'arquitectura i l'urbanisme en la mediació de conflictes (COAC, centre de mediació homologat).

REHABILITACIÓ

- Impulsar la **renovació urbana** i la **rehabilitació** per abordar els següents reptes:

- Salut i benestar de les persones
 - Accés a l'habitatge assequible
 - Renovació i transició energètica
 - Accessibilitat universal
 - Adequació a noves formes de vida, treball i lleure
 - Adequació a la població progressivament envellida
 - Habitatges més saludables, indicadors de prevenció de malalties
- Desenvolupar programes d'actuació, com són l'impuls de l'Oficina de Suport a la Rehabilitació, dels Observatoris per a la rehabilitació i renovació urbana, de les Inspeccions Tècniques dels Edificis (ITEs), millores en la fiscalitat (IBI i CIO) i el foment de les actuacions BID.
- Elaboració immediata dels "llibres de l'equipament existent" – EBP per a conèixer situació i potencial real de "*upgrade*" i "*update*" de tots els edificis i equipaments públics i així poder programar les actuacions integrals en ells.
- "Pla de renovació i actualització d'edificis de titularitat pública" que garanteixi, com a mínim, l'actuació sobre el 3% del patrimoni cada any com s'estableix en el marc de la Unió Europea.
- Modernització dels procediments municipals de llicències per reduir els seus límits de temps i implantar la finestra única per a la rehabilitació.
- Millorar la comunicació entre arquitectes de l'administració i projectistes, i evitar la diferència de criteris urbanístics segons els districtes de la ciutat.

- Impuls i suport financer de les empreses privades gestionant i dinamitzant la renovació d'edificis.
- Subvenció a particulars condicionades a la renovació, modulades d'acord amb la integralitat i els resultats.
- Finançament públic en accions de rehabilitació.

URBANISME

- Consolidar el model de *les ciutats de 15 minuts*, que permeten els ciutadans accedir, en aquest temps màxim, a zones verdes i d'oci, equipaments de cura i de cultura i serveis públics, comerç de proximitat i llocs de treball. Amb aquesta mirada descentralitzadora, es redueix el temps dels desplaçaments i es garanteix el dret a una ciutat equitativa. La salut també en surt guanyant: cau la contaminació i davant la possible amenaça de noves epidèmies, l'autonomia dels barris pot col·laborar a frenar els virus.
- Desenvolupar un pla de resiliència per identificar les necessitats clau i donar resposta als col·lectius més vulnerables.
- Unificar criteris en sòl no urbanitzable.
- Incorporació de la mirada de gènere en l'urbanisme.
- Incloure la resiliència en el planejament urbà: detectar els problemes i convertir-los en oportunitats.
- Incloure l'*open data* en les dades relacionades amb l'urbanisme i l'arquitectura, permetent plantejar solucions creatives a les actuals problemàtiques.
- Facilitar i aplicar la indústria 4.0, com el big data, en la millora dels espais públics.
- Dinamitzar els centres històrics amb accions que potenciïn el comerç de proximitat i l'economia circular, així com permetin la rehabilitació d'edificis en mal estat.
- Conservar les ecologies naturals i els paisatges agraris, alhora que preservant el patrimoni cultural.
- Apostar per la gestió intel·ligent de conflictes en l'àmbit urbanístic i de l'edificació i comptar amb la participació i interacció dels col·lectius professionals, com el COAC, en els debats de ciutat.

- Repensar les plantes baixes per innovar en el comerç, gestió integrada dels eixos comercials per optimitzar serveis de forma conjunta.
- Si hi ha comerços que donen en interiors d'illa o altres espais públics afavorir la seva apertura de façana cap a aquests darreres com a elements connectors entre espais.
- Si hi ha locals en planta baixa que no formen part d'eixos comercials i passen a ser habitatge (si compleix els criteris urbanístics i d'habitabilitat), que sigui com habitatge accessible per donar resposta a una necessitat de la societat.
- Flexibilitzar els espais per al foment educatiu, activant espais propers als centres educatius que puguin convertir-se en nous espais d'aprenentatge per fer classe.

HABITATGE

- Garantir el dret a l'habitatge i a la ciutat: la ciutadania ha de tenir les mateixes oportunitats indistintament de la seva procedència, nivell econòmic, gènere o cultural.
- Consensuar polítiques que promoguin l'habitatge protegit, el lloguer assequible, regular el lloguer, propiciar la ciutat consolidada i evitar els efectes negatius de la gentrificació.
- Definir un nou model de política d'habitatge, en el marc d'una estratègia municipal d'equilibri territorial i d'estabilitat demogràfica.
- Optimitzar el sòl i el sostre de propietat pública per donar resposta a les necessitats d'habitatge assequible i valorar la densificació intencionada dels sòls urbans consolidats.
- Desenvolupar un pla per facilitar l'habitatge de lloguer per a joves.
- Promoció dels elements promotors de salut a l'habitatge, com la ventilació, el bon estat de l'habitatge, l'aïllament tèrmic i acústic, les sortides exteriors per captar llum del sol.

- Facilitar els canvis d'ús a l'habitatge per pal·liar la gentrificació en nuclis urbans.
- Respondre als problemes associats als habitatges amb dèficits d'habitabilitat, els que estan buits i els que estan massificats.
- El disseny dels espais ha de propiciar el desenvolupament vital de les persones i de les activitats, de manera confortable i saludable, per als quals han estat concebuts.
- Els habitatges han de ser reflex dels canvis de model que experimenta la societat (social, cultural, ambiental, econòmic, etc.) i oberts als reptes de futur.
- Considerar l'habitatge, digne, per assolir una societat equilibrada, inclusiva i moderna.
- Aprofitar espais que quedin lliures en edificis d'oficines per la implementació del teletreball a les empreses per transformar cohousing de gent gran i joves, donant resposta a la manca d'habitatges accessibles que hi ha a la ciutat.

EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

- Rehabilitar els edificis per adaptar-los a la transició energètica, promovent-hi la producció d'energies renovables en els edificis públics i privats.
- Reduir les emissions del parc edificat fent transició a partir de les energies renovables.
- Renaturalitzar carrers com a corredors verds en foment del benestar i la qualitat de l'aire.
- Apostar per sistemes de captació d'energies renovables a les cobertes o quan no sigui possible, transformar-les en verdes.
- Potenciar els refugis climàtics a la ciutat, que permeti fer ús de les làmines d'aigua ornamentals per al bany de les persones.

MOBILITAT

- Potenciar la mobilitat activa i prioritzar els sistemes de transport col·lectiu accessibles per davant de qualsevol altre mitjà.
- Ampliar la xarxa de busos Horitzontals i Verticals perquè connectin els equipaments importants que estan en els municipis veïns de Barcelona.
- Afavorir la generació de carrils i carrers lliures d'automòbils, per tal de permetre l'ús de l'espai públic per part de la ciutadania, així com reduir la presència dels vehicles privats.
- Ampliar la xarxa de bicings amb els municipis colindants de la ciutat per donar continuïtat als recorreguts del continu urbà.
- Foment dels veïnatsges a escala humana: prioritzar la mobilitat de persones, enfront de la dels vehicles privats.
- Universalitzar el vector de l'accessibilitat per reduir les desigualtats entre persones.

CULTURA I PATRIMONI

- Treballar nous inventaris d'arquitectura i d'urbanisme, que permetin posar en valor aquell patrimoni que, per la seva naturalesa, antiguitat o arrelament social, mereixin una mirada de protecció.
- Vetllar per preservar el patrimoni i la recuperació dels centres històrics, per tal de fomentar la cohesió social, dinamitzar l'economia i equilibrar la interacció del turisme.
- Divulgar el patrimoni arquitectònic i els seus valors entre la societat.

- Potenciar l'arquitectura com un dels principals valors de la ciutat.
- Procurar l'equitat en el comerç de proximitat i local front a les grans superfícies

El Col·legi d'Arquitectes s'ofereix a col·laborar i assessorar en totes aquestes qüestions clau.

Juny 2020